

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 - Pohjois-Karjalan avaustilaisuus

Ohjelma:

Tilaisuuden juontaa aluekehityspäällikkö Eira Varis Pohjois-Karjalan maakuntaliitosta.

12.00 Tilaisuuden avaus

Markus Hirvonen, maakuntajohtaja, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Tilannekatsaus ohjelmakauden 2021-2027 käynnistymisestä

Risto Poutiainen, kehittämisjohtaja, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

POKAT 2025 maakuntaohjelma ja älykäs erikoistuminen

Eira Varis, aluekehityspäällikkö, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman sisällöt

EAKR, ESR+ ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), painopisteet ja teemat

Katja Riikonen, rahoitusasiantuntija, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Kalevi Pölönen, Rakennerahastopalvelut -yksikön päällikkö, Etelä-Savon ELY-keskus

Timo Ollila, rahoituspäällikkö, Etelä-Savon ELY-keskus

Risto Poutiainen, kehittämisjohtaja, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Keskustelu

Päätössanat

Eira Varis, aluekehityspäällikkö, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

n. 14.00 Tilaisuus päättyy

**Euroopan unionin
osarahoittama**

EU ohjelmakausi 2021-2027

Kehittämisjohtaja Risto Poutiainen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

14.10.2021

POHJOIS-KARJALA

Lähtökohdat EU – ohjelmakauden 2021-2027

EU – ohjelmatyötä vuodesta 1995 -

- ✓ EU:n tavoite 6 – ohjelmasta – Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 – ohjelmaan
- ✓ Viides ohjelmakausi käynnistyy (sisältö fokusoitunut, rahoittajat/työnjako selkiytynyt...)
- ✓ EU-komission linjaukset vaikuttavat – nyt vihreä kasvu: digitalisaatio, hiilineutraalius, ilmasto, kiertotalous...
- ✓ EU-rahoituksella keskeinen merkitys, vipuvaikutus

EU-ohjelmakokonaisuus 2021- 2027

Maakuntaohjelma POKAT

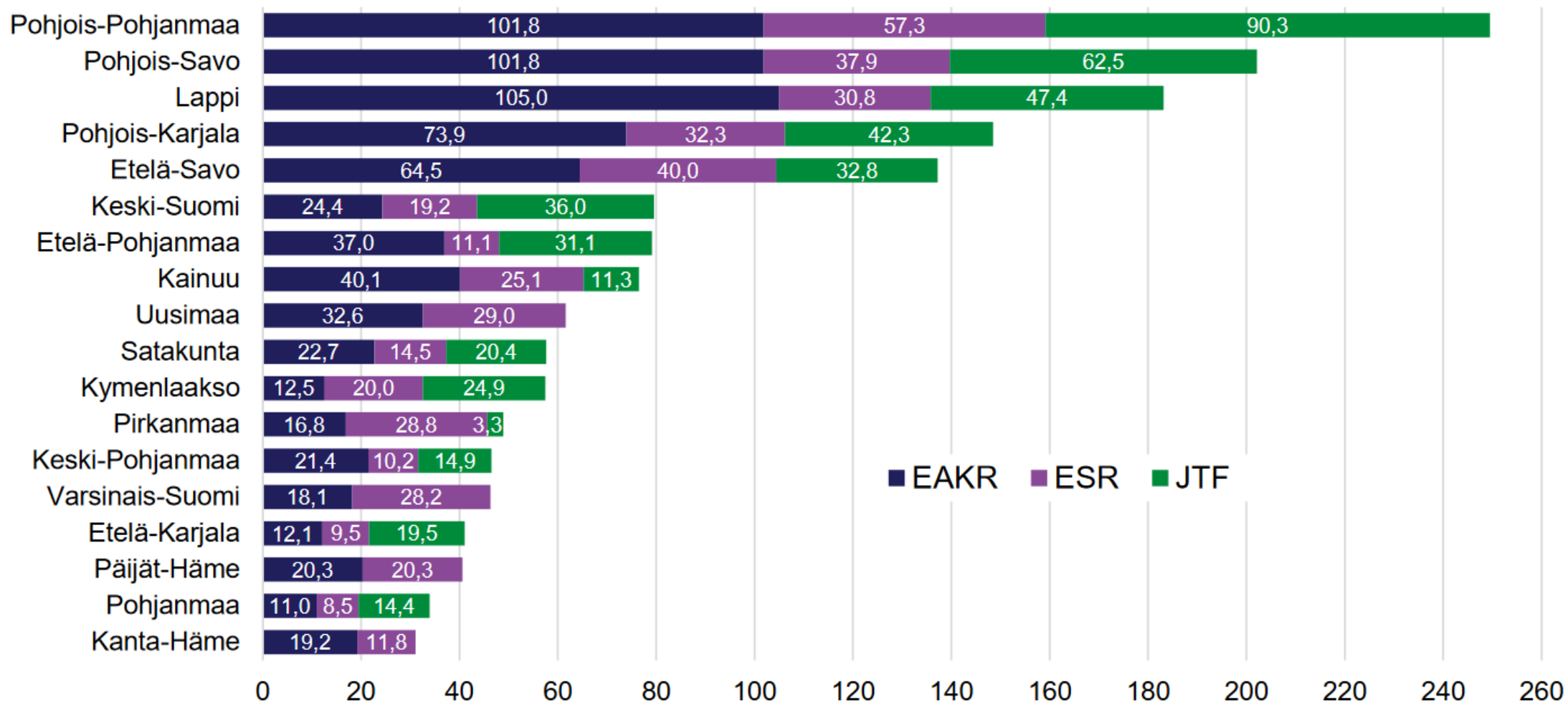
- ✓ Rakennerahasto-ohjelma "Uudistuva ja osaava Suomi"
- ✓ JTF alueellinen suunnitelma (EU oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF)
- ✓ CAP – maaseutus suunnitelma
- ✓ Karelia cbc (raja-alueohjelma)
- ✓ Alueellisen yhteistyön ohjelmat (Interreg)
- ✓ ...
- ✓ EU elpymisväline
- ✓ ...

EU linjaukset

Maakunnittainen indikatiivinen rahanjako rahastoittain 2021–2027

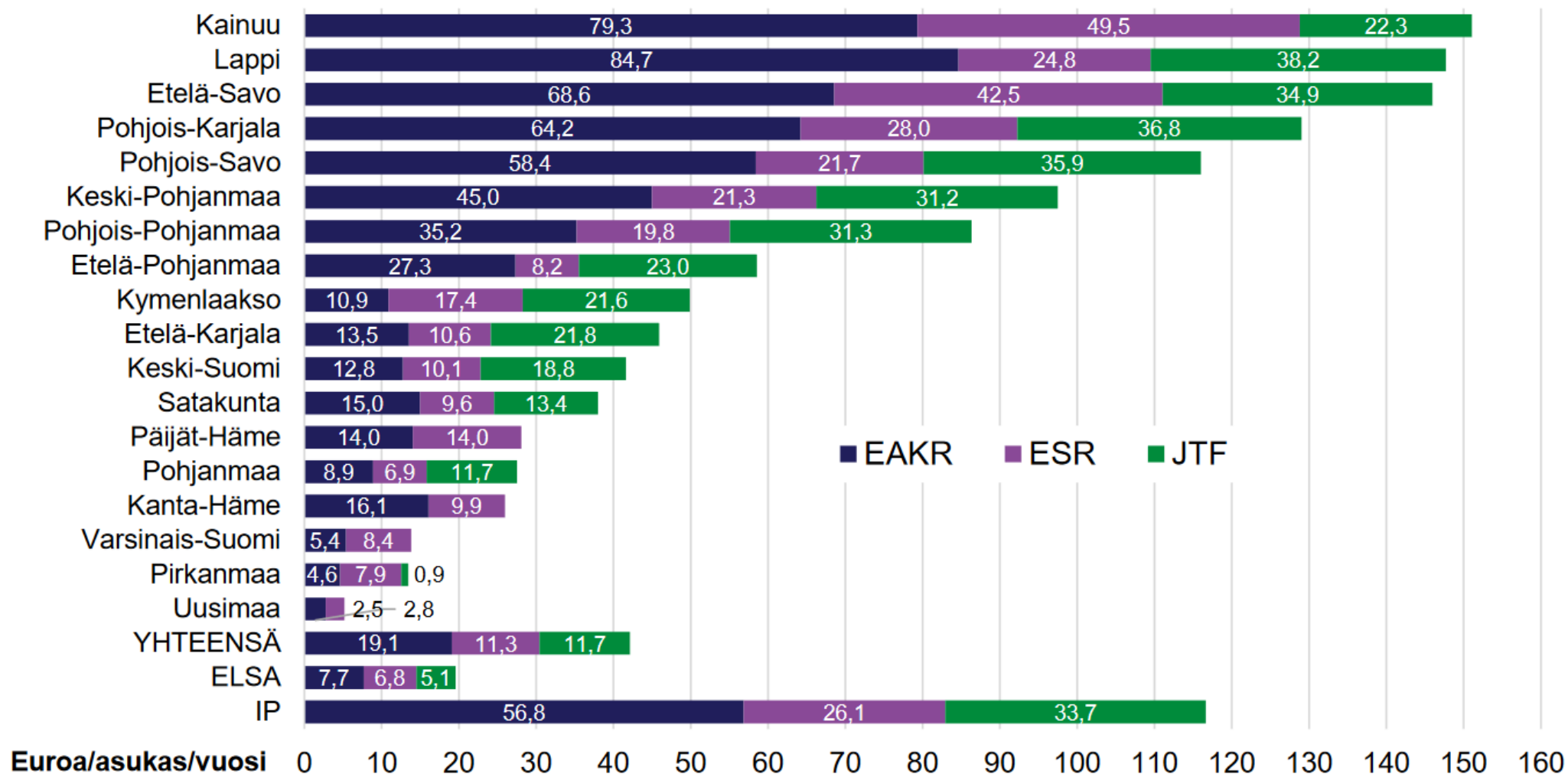
EU-osuudet, milj. euroa (käyvät hinnat)

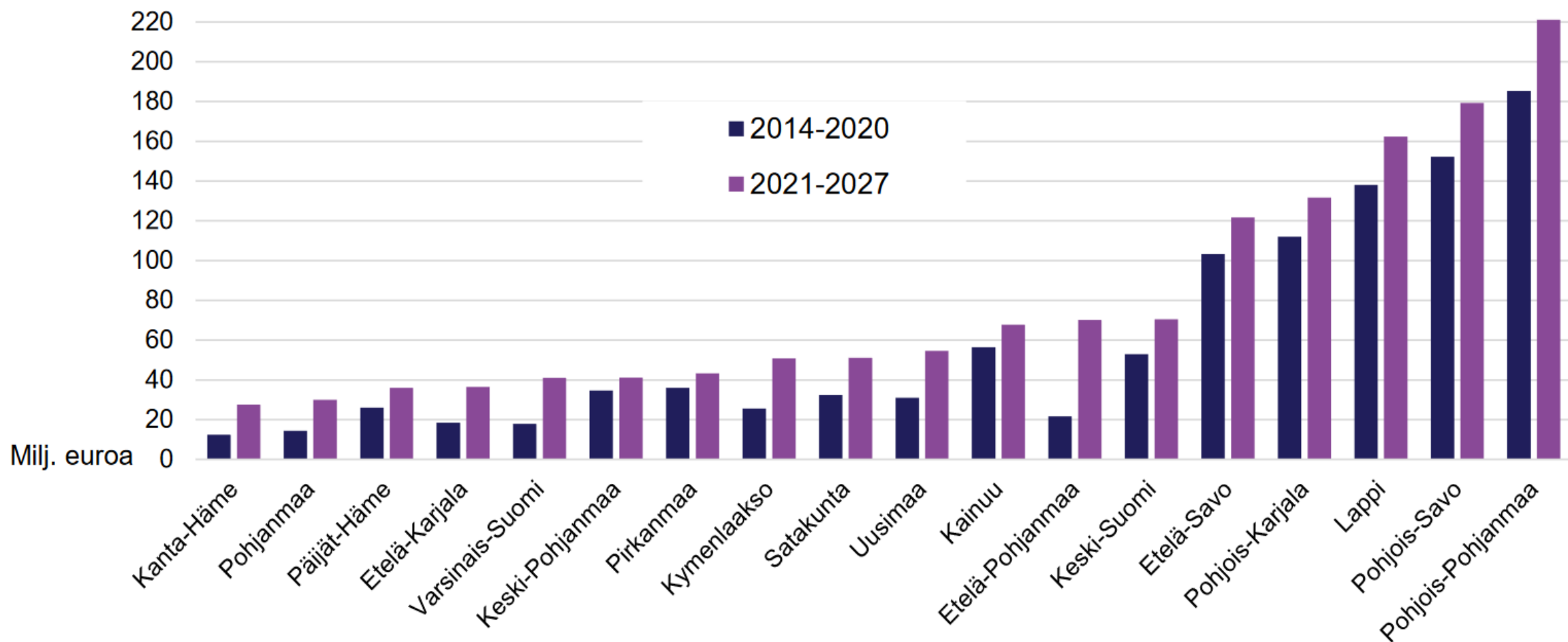

Maakunnittainen indikatiivinen rahanjako rahastoittain 2021–2027

Asukaskohtainen vuosittainen EU-saanto rahastoittain (käyvät hinnat)

Rahanjako 2021–2027 vs. 2014–2020, EU-osuudet (v. 2018 hinnoissa)

Pohjois-Karjala – rahoitus 2021-2027

✓ ESR (EU + valtio)	47,45 M€
✓ EAKR (EU + valtio)	110,85 M€
✓ JTF (EU + valtio)	55,94 M€
YHTEENSÄ	214,23 m€

EU-ohjelmakausi käynnistyy...

- ✓ Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelma EU-komission käsiteltäväksi
- ✓ Seurantakomitea asetettu
- ✓ Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä nimetään kuntavaalikaudelle (aloitus 1.11.2021)
- ✓ Ohjelma käynnistetään kansallisella riskillä 11/2021 (Huom! EAKR, ESR – JTF käynnistyy myöhemmin)
- ✓ Itä- ja Pohjois-Suomen käynnistystilaisuus 3.11.2021

POHJOIS-KARJALA

☒

(3)

≡

≡

<

≡

≡

≡

≡

≡

≡

Kiitos!

risto.poutiainen@pohjois-karjala.fi

≡

≡

≡

≡

POHJOIS-KARJALA

≡

≡

POKAT2025 – ja Älykkään erikoistumisen strategia

POKAT 2025
visio:
Kestävästi
kasvava –
älykkäästi
sopeutuva

POKAT 2025 maakuntaohjelman teemat

Älykkään erikoistumisen tavoitteet Pohjois-Karjalassa:

Kärkialojen ja niihin liittyvien arvoverkostojen liiketoiminnan kasvu sekä innovaatiotoimintaa tukevat ratkaisut ja investoinnit

Hiilineutraalisuus ja vihreän siirtymän edelläkävijyys tki-toiminnan sekä liiketoimintatoiminnan kasvun näkökulmasta

Innovaatiokyvykkyyden tason nostaminen ja yrittäjyyden edistäminen

Tutkimuksen ja liiketoiminnan verkottaminen kansallisesti ja kansainvälisesti

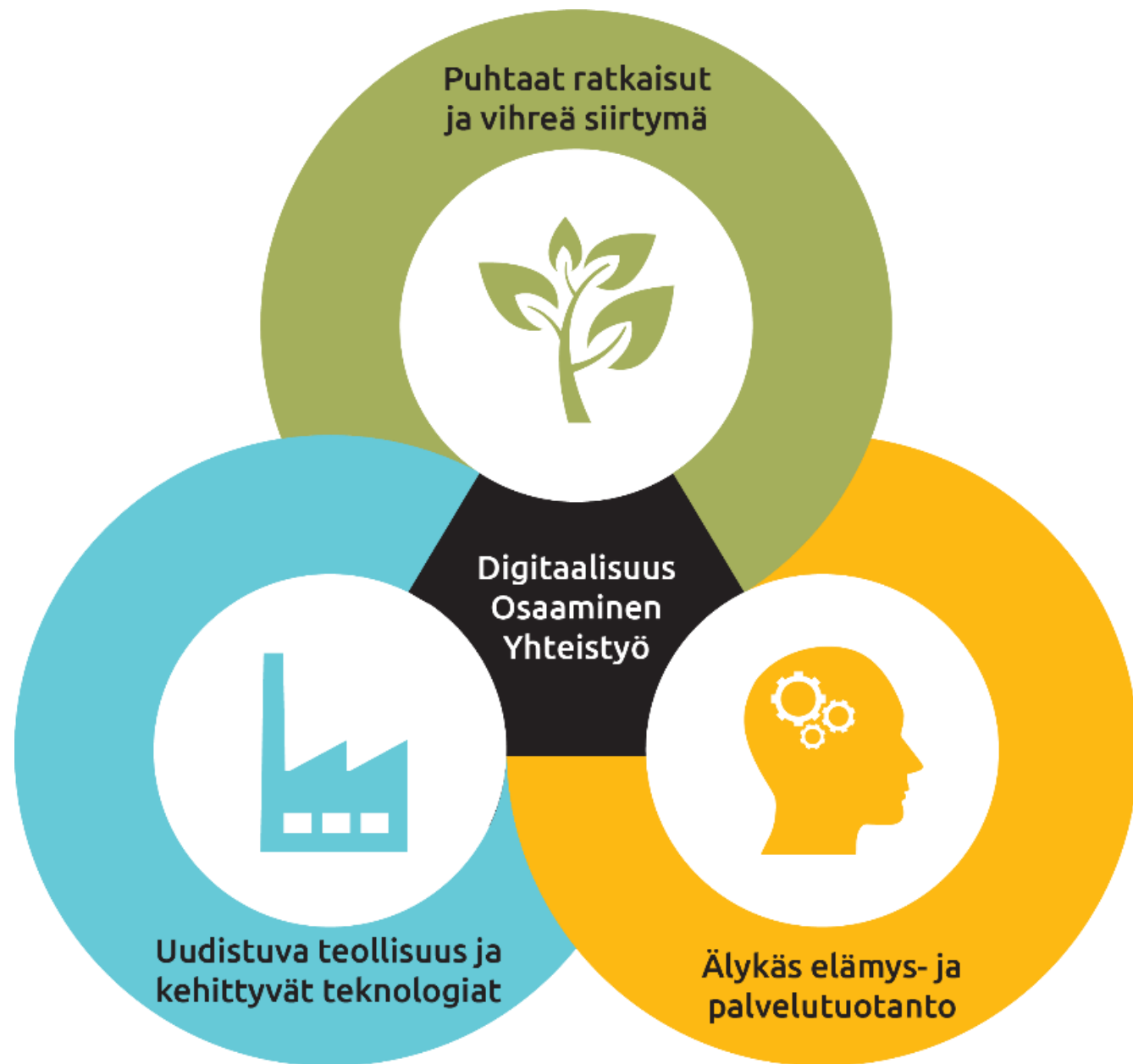
Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tki-toiminnan kytkeminen tehokkaammin osaksi kärkialojen ja niihin liittyvien verkostojen kasvua ja kehitystä

Toimialarajat ylittävän tki-toiminnan ja uusien kokeilujen vauhdittaminen

Myönteisen, uudistuksille ja innovaatioille avoimen ilmapiirin luominen

Osaamisen näkyväksi tekeminen ja viestimisen tehostaminen eri sidosryhmille

Kestävä, älykäs ja kansainvälinen Pohjois-Karjala – Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategia

Uudistuva teollisuus ja kehittyvät teknologiat - teeman painopistealat

Skaalautuvat teollisuusratkaisut globaaleille markkinoille

Älykäs valmistus ja ICT- ratkaisut

Vähäpäästöinen tuotanto ja materiaalitehokkaat prosessit

-Huipputeknologiat ja fotonikan sovellukset

Kone-, laite- ja komponenttivalmistus kansainvälisille markkinoille, skaalautuvat tuotteet ja palvelukokonaisuudet

Teollisuuden älykäs valmistusosaaminen ja tuotantotekniikka, automaatio ja digitaaliset ratkaisut, ICT osaaminen

Kiertotalouden ratkaisut ja teolliset symbioosit, mineraalien prosessointi ja sekundääristen raaka-aineiden hyödyntäminen, materiaalianalytiikka

Optiikan sovellukset ja komponentit kulutus-elektronikkaan ja teollisuuteen, tarkkuustekniikka, AR/VR teknologiat, 3D tulostus

Puhtaat ratkaisut ja vihreä siirtymä–teeman painopistealat

Uudet
biopohjaiset,
korkean
jalostusarvon
tuotteet

Kestävät,
vähähiiliset
asumisen
ratkaisut

Luonnonresurssit ja
niihin liittyvä
arvonluonti

Vihreän energian
monitieteiset
ratkaisut

Puuraaka-aineen ja
muiden uusiutuvien raaka-
aineiden sekä niiden
sivuvirtojen uudet
käyttömuodot ja
lopputuotteet, biomassan
jatkojalostus

Puurakentaminen ja
uusiutuvien materiaalien
hyödyntäminen, kestävä
kaupunkikehittäminen,
asumisen elinkaariratkaisut

Luonnontuotteet,
puhtaat raaka-aineet ja
niiden jatkojalosteet,
metsän digitaaliset
palvelut

Energiatuotannon uudet
ratkaisut, päästöjen
hallinta, hiilidioksidin
talteenotto ja jatkokäyttö

Innovatiiviset ja kestävästi tuotetut palvelut –teeman painopistealat

Vastuulliset
matkailukohteet ja
palvelut

Luoviin aloihin,
kulttuuriin ja liikuntaan
perustuvat tuotteet

Monialaiset
hyvinvointipalvelut

Oppimisen ja
koulutuksen palvelut

Vetoimaiset
matkailukohteet ja
laadukkaat
palvelukokonaisuudet,
tuotteistaminen ja
digitaalisuus

Tapahtuma- ja
elämystuotanto, uudet
liiketoimintamallit ja
palvelumuotoilu

Julkisen sektorin ja
yksityisen yhteistyö, eri
toimialojen hyödyntäminen
hyvinvointipalveluissa

Osaamisen paketointi ja
digitaaliset ratkaisut,
koulutusvienti, kehittyneet
opetusteknologiat

Avaintoimialat

- Metsäbiotalous- Luontevaa metsäosaamista maailmalle
- Kaivannaisala kestävyyslajiksi
- Teknologiateollisuudessa kohti digivihreitä aikoja
- Maatalous- ja elintarvikeala – puhtaasti entistä parempaa evästä
- Matkailun kasvuloikka lähtee hyvästä vauhdinotosta
- Kulttuuri ja luovat alat – Pohjois-Karjalan tarinan tekijät, tulkit ja näkijät

EU-rahoitusvälineet Pohjois-Karjalassa

Aluekehitysrahasto EAKR:

TKI, digitalisaatio, pk-yritykset, energiatehokkuus, ilmastonmuutos, kiertotalous, elinkeinoelämää tukevat liikenneinvestoinnit

Sosiaalirahasto ESR+:

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF:

puhdas energiatuotanto, paikallisen talouden monipuolistaminen ja osaavan työvoiman varmistaminen, turvetuotannosta poistuvat laitos- ja maa-alueet

Uudistuva ja
osaava Suomi
2021-2027

React EU-väline

"koronatoimet" digitalisaation ja vihreään siirtymään yrityksille, yhteisöille ja yksityisille

Interreg

kv. alueiden välinen yhteistyö

CBC

Venäjä-yhteistyö

Maaseuturahasto:

ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset, luonnonhaitat, investoinnit, yritystoiminta, yhteistyö, tietämyksen vaihto ja tiedottaminen

Lisäksi Elvytysväline **RRF**, 2,1 mrd€ koko Suomeen

JA EU:n erillisohjelmat (suora EU-rahoitus, mm. Horizon)

Lausuntokierros
21.9.-3.11.2021.

Lisätietoja

POKAT2025 maakuntaohjelma

www.pohjois-karjala.fi/pokat2025

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKANOHJELMA

EAKR TOIMINTALINJAT

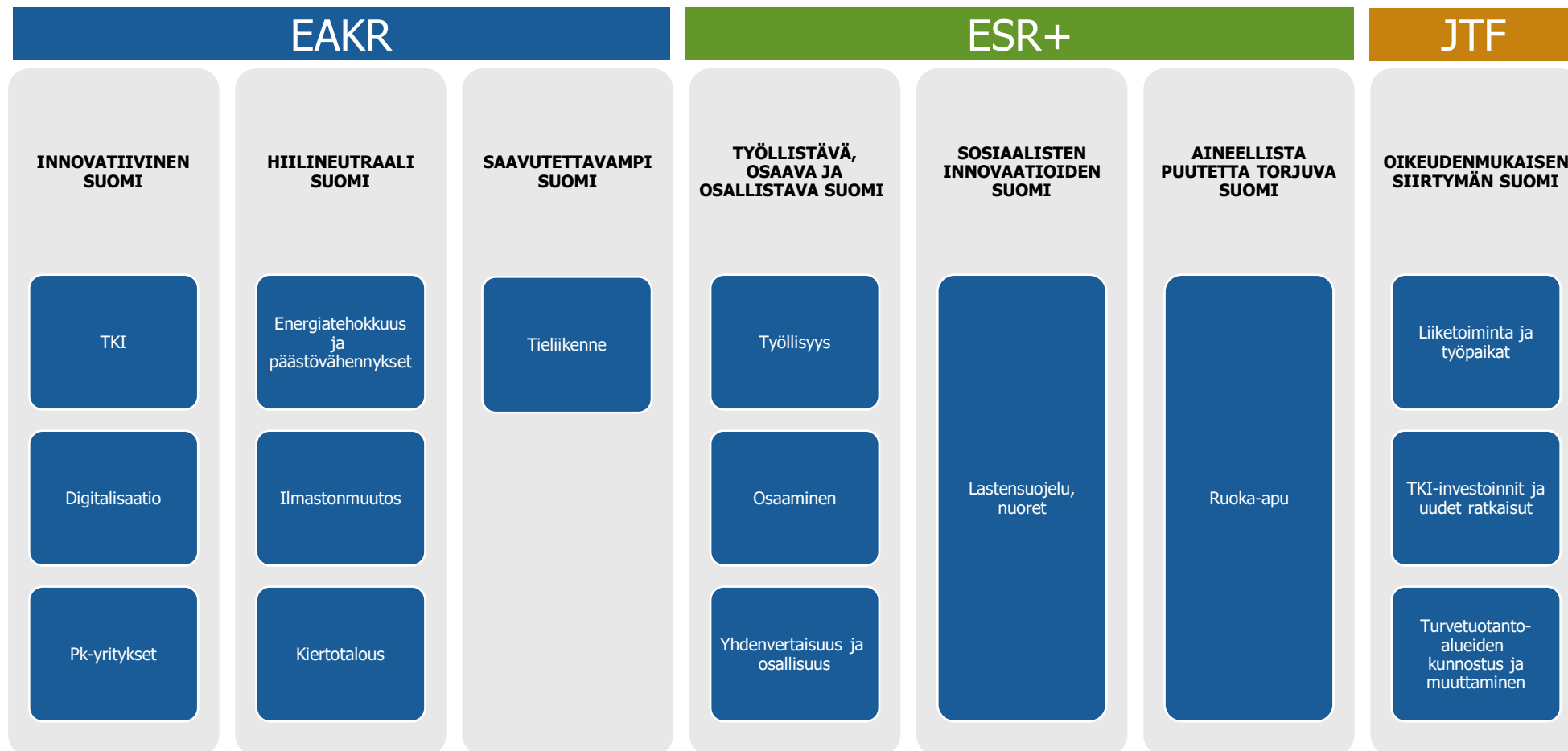

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1. Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton kehittäminen ja parantaminen

- TKI-valmiuksien kasvattaminen ja elinkeinoelämälähtöisen innovaatiotoiminnan edistäminen ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteet huomioivalla tavalla
- Elinkeinoelämän, oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja muiden kehittämistoimijoiden (ml. kaupungit, kunnat ja kolmas sektori) sekä loppukäyttäjien yhteistyön lisääminen palvelujen ja tuotteiden arvoketjussa
- Verkostoituminen ja yhteistyö sekä osaamisen siirto

TKI-toiminta

- pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittäminen, pilotointi ja kaupallistaminen, uusien teknologioiden käyttöönotto ja hyödyntäminen
- elinkeinoelämän tarpeista lähtevät innovatiiviset ja älykkäät ratkaisut, toimintamallit sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöt sekä tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja yhteiskäyttö
- innovatiiviset ja kestävät julkiset hankinnat sekä niiden parempi hyödyntäminen TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana
- tuetaan uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvien korkean lisäarvon tuotteiden kehittämistä sekä korkean jalostusasteen biotalouden kestävien arvoketjujen ja klusterien muodostumista

ET 1.1. RAHOITUSTA VOIDAAN MYÖNTÄÄ VAIN ALUEEN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN TEEMOIHIN

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyö, osaamisen ja teknologian siirto sekä kulttuuri- ja luovan osaamisen hyödyntäminen TKI-toiminnassa
- elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyö sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen soveltavan tutkimuksen hyödyntäminen yritystoiminnassa
- elinkeino- ja työelämälähtöinen TKI-toiminta sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien kehittäminen ja kytkeytyminen kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin
- alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hallinta ja toimeenpano ja yritysten kiinnittyminen älykkään erikoistumisen prosesseihin
- älykkääseen erikoistumiseen liittyvät alueiden ja alojen väliset sekä kansainväliset kumppanuudet
- teknologioiden uusi soveltaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto ja skaalautuminen
- huippuosaamisen soveltaminen ja teknologisten valmiuksien parantaminen; tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoiminen yritysten ja yhteiskunnan käyttöön

Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

ET 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

- Tavoitellaan digitalisaatioon ja teknologisiin murroksiin liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä
- Kannustetaan digitalisaation hyödyntämiseen ja käyttöönottoon sekä palveluprosessien muuttamiseen digitaaliseen muotoon sekä uusien digitaalisten asiointikanavien kehittämiseen ja uudenlaisten ansaintakeinojen mahdollisuuksien kehittämiseen
- Digitalisaation vauhdittamiseksi tuetaan ja kehitetään innovaatio- ja osaamiskeskittymiä ja oppimisympäristöjen kehittämistä sekä parannetaan organisaatioiden tietoturvaa ja –suoja sekä kybervalmiuksia
- Tuetaan liikkumiseen liittyvien digitaalisten innovaatioiden ja liikenteen datan kehittämistä

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- yksityisen ja julkisen sektorin haasteet, palveluiden kehittäminen ja saavutettavuus, jatkuva oppiminen sekä teknologisiin murroksiin liittyvät uudet liiketoimintamahdollisuudet
- uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönotto julkisella ja yksityisellä sektorilla
- Digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltaminen ja hyödyntäminen (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly)
- julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyö ja palvelujen yhteiskehittäminen ja tietojen hyödynnettävyyden parantaminen kehittämällä yhteen toimivuutta
- digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovationhub) käynnistäminen, kehittäminen ja yhteistyö niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla
- uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointi; esim. demonstraatio- ja laboratorioympäristöt kehitysalustoina
- jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönotto ja täysimääräinen hyödyntäminen kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavana
- älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatiot ja digitalisaatio
- liikenteen datan reaaliaikaisuuden parantaminen ja liikennepalveluja sekä tilanne- ja olosuhdetietoja koskevan tiedon edistäminen valtakunnallisella ja alueella

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittäminen, soveltaminen ja käyttöönotto yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksien vahvistaminen
- pk-yritysten digitalisaatio automaatioasteen nostamisessa, robotisaatiossa
- pk-yritysten valmiudet digitalisaatioon (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit, tietoturva ja -suoja sekä kyberturvallisuus)
- yritysten sähköisen liiketoiminnan, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittäminen ja teknologian käyttöönotto

Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

ET 1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä

Pk-yritysten kasvu ja kansainvälistyminen

- pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- ja innovointivalmiuksien parantaminen
- pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevat, toimintaa uudistavat ja tuottavuutta lisäävät investoinnit
- pk-yritysten osaamisen parantaminen osana liiketoiminnan kehittämistä

Pk-yritysten TKI-toiminta

- pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen ja kaupallistaminen sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntyminen huomioiden ilmastokestävyys
- aktiivisten innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönotto yrityksissä
- kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltaminen yrityksissä sekä datan hyödyntäminen ja niihin liittyvä yritystoiminta
- hiilineutraaliin talouteen liittyvä liiketoiminta- ja markkinaosaaminen ja uudet tuote- ja palvelukonseptit
- pk-yritysten valmiudet luovan osaamisen hyödyntämiseen (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit, muotoiluosaaminen)
- hiilineutraalisuus/vähähiilisyystavoitteiden mukainen toiminta (ml. cleantech)

Uusi liiketoiminta ja verkostoitumisen edistäminen

- uusi tai uudistuva liiketoiminta sekä yritysten jatkuvuus omistajavaihdoksia edistämällä, uudet tavat tukea uutta liiketoimintaa (ml. Yrityskiihdyttämö- ja hautomomallit) ja yritysneuvontaan liittyvät uudet toimintamallit
- ekosysteemit, osaamiskeskittymät ja verkostot sekä muut yhteistyömuodot, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

ET 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen

- Energiatehokkuuden kehittämisen ja uusiutuvan energian ratkaisujen tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen kustannustehokas vähentäminen
- Vahvistetaan innovaatiotoimintaa sekä edistetään pk-yritysten energiaterhokkuutta
- Tuetaan julkisen ja yksityisen sektorin yhteiskehittämistä (tutkimus- ja koulutussektori, elinkeinoelämä, kunnat ja kuntayhtymät)
- Kohteena energiaterhokkuuden vähentämisessä ovat myös rakennukset ja vähäpäästöinen liikenne

Energiaterhokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- hiilineutraalien ratkaisujen, toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittäminen, käyttöönotto ja yhteiskäyttö
- yhteistyö yrityssektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa ml. rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena
- energiaterhokkuuteen liittyvä korjausrakentamisosaaminen (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta)
- rakennusten energia- ja materiaaliterhokkuus ja älyratkaisut
- uusiutuvaan energiaan liittyvät liiketoimintamahdollisuudet ja teknologia (mm. biokaasu, uusiutuva LBG)
- Älykkäät ja kustannustehokkaat energiajärjestelmät ja -verkot
- energian varastointi (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri)
- sähköstä tuotteiksi (Power to X) ratkaisut, vetytalous ja hiilidioksidin talteenotto

Energia- ja materiaaliterhokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- uudet energia- ja materiaaliterhokkuutta parantavat toimintatavat, teknologiat ja ratkaisut
- Pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävät tuotteet, materiaalit, palvelut ja tuotantomenetelmät (esim. liikenne ja viisas liikkuminen, rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut)
- teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistäminen ja energiaomavaraisuuden parantaminen, energia- ja materiaaliterhokkuuden kehittäminen sekä kiertotalouden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto
- alueiden ja elinkeinoelämän tietämyksen lisääminen energiaterhokkuudesta ja -tehokkuudesta

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- elinkeinoelämäverkottunut tutkimus, yhteiskehittäminen ja julkiset innovatiiviset hankinnat energiansäästön ja energiaterhokkuuden parantamiseksi
- puurakentaminen, rakentamisen kestävyys ja pitkään hiiltä sitovat tuotteet ja tuotantotavat; rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaaliterhokkuus huomioiden rakennusten koko elinkaari
- hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointi ja seuranta osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta
- kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästötietoa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa
- liikenteen energiatarpeen vähentäminen sekä liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu kehittämällä uusia tuote- ja palvelukonsepteja

Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

ET 2.2: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen varautumalla muutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin, kielteisten vaikutusten ennakoitua ja niiden vähentämistä sekä myönteisten vaikutusten luomiin mahdollisuuksiin tarttumista
- Sopeutuminen välillisiin vaikutuksiin, jotka heijastuvat yhteiskuntaan, kuten raaka-aineiden saatavuuden, alihankintaketjujen ja logistiikan sekä ihmis- ja rahavirtojen kautta

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta

- yritysten ja alueellisten pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittäminen ilmastokestävyyden takaamiseksi
- suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittäminen alueellisille ja paikallisille toimijoille
- sopeutuminen ilmastonmuutokseen ja varautuminen sään ääri-ilmiöihin sekä niihin liittyvä liiketoiminta ja vientimahdollisuudet
- elinkeinotoiminnasta vesiin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien ympäristöhaittojen ja -riskien vähentäminen
- monihyötyisten viherrakenteiden ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto sekä niihin liittyvä liiketoiminta ja vientimahdollisuudet

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittäminen ja kaupallistaminen sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittäminen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- ilmastonmuutoksen edellyttämät turvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen liittyvät tuotteet ja ratkaisut, ml. Digitekniikka
- elinkeinoelämän ja yritysten tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämät toimintamallit ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös hiilensidonta, luonnon monimuotoisuus, vesiensuojelu ja kulttuuriympäristö
- elinkeinojen sopeutuminen ilmastonmuutokseen, ml. perinteiset ja saamelaiselinkeinot
- ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiva kestävä luontomatkailu ja siihen liittyvät ekosysteemi palvelut (mm. pohjoisen muuttuvat lumiolosuhteet ja lumettomuus eteläisessä ja läntisessä Suomessa)

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelu huomioiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne)
- neuvonta ja tuki ilmastotyön organisoitumisessa ja resursoinnissa, ml. Ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- kestävien julkisten hankintojen kehittäminen, ml. ilmastokriteerien käyttö, hankintojen uudelleensuuntaus ilmastoystävällisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeviin vaihtoehtoihin
- alueellisten elinkeinojen logistiikkareittien ilmastokestävyyden mm. tieverkon kuntokartoitusten ja tienpidon suunnitelmien kehittäminen
- ennakointi- ja riskienhallintaosaaminen sekä turvallisuusalan suunnittelu ja pilotointi

Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

ET 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

- Luonnonvarojen kestävä ja säästeliäs käyttö sekä materiaalitehokkuuden edistäminen eri tuotantoprosesseissa aina energian tuotannosta lähtien
- Perinteiset rajat ylittävä yhteistyö eri toimijoiden, sektoreiden ja yritysten välillä ml. kunnat ja alueet innovatiivisten hiilineutraalien elinkeinojen ja kiertotalouden kasvualustoina
- Tuotannon sivuvirtojen ja teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden jatkokäsittelyn ja hyödyntämisen tukeminen

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaation pilotointi, käyttöönotto ja kaupallistaminen
- kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvä TKI-toiminta, demonstraatioympäristöt ja TKI-ekosysteemit
- kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelu
- jätteen synnyn ehkäisy ja uudelleenkäyttö sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittäminen
- älykäs materiaalien hallinta, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varautuminen entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon
- ravinnekiertoon, hiilen sidontaan ja hiilinieluihin liittyvä TKI-työ ja pitkään hiiltä sitovat tuotteet ja toimintamallit
- luonnonvara-alan kestävyys ja luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusasteen nosto
- ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalinen hyödyntäminen
- älykkäisiin taloihin liittyvät teknologiat, uudet materiaalit ja liiketoimintamallit

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvä liiketoiminta- ja markkinaosaaminen; uudet tuote- ja palvelukonseptit ja niiden edellyttämät investoinnit
- ekosysteemit, osaamiskeskittymät ja verkostot sekä muut yhteistyömuodot, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- osallistuminen olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä uusien teollisten symbioosien syntyminen
- teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntäminen ja pilotointi aidossa teollisuusympäristössä
- jätteen määrän vähentäminen, lajittelu, kierrätys ja kestävä logistiikkaketjut
- resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittäminen ja käyttöönotto
- luontopohjaisten ratkaisujen toteuttaminen kaupunkirakenteessa
- vesien kestävä hyödyntäminen ja veden uudelleen käyttö sekä ympäristökuormituksen vähentäminen

Toimintalinja 3: Saavutettavampi Suomi

ET 3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

- Käytettävissä vain Itä- ja Pohjois-Suomessa (pohjoisen harvaan asutuksen lisärahoitus)
- Parannetaan ja nykyaikaistetaan pk-yritysten kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä liikenne- ja logistiikkayhteyksiä, eri liikkumis- ja kuljetusmuotojen yhteenliitettävyyttä (yhteydet TEN-T verkkoon), elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä liikenneväyliä ja -palveluita sekä liikenneturvallisuutta
- Liikenteen älykkäät ja puhtaat ratkaisut, melutason alentaminen ja liikenneturvallisuutta paikallistasolla edistävät hankkeet
- Liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu

Yhteenvetona huomioita EAKR- sisällöistä

- TKI-toiminta ja pk-yritysten tukeminen/elinkeinoelämän tarpeista nouseva kehittämistoiminta edelleen EAKR:n kulmakiviä
- Yhteistyön ja yhteiskehittämisen eri muodot
- Erityistavoitteen 1.1. (TKI-toiminta) rahoitus kohdennetaan vain maakunnan älykkään erikoistumisen (ÄES) teemoihin.
- Digitaalisuus läpileikkaavana
- Energiatehokkuus, ilmastonmuutos ja kiertotalous
- Kansallinen tavoite: 35 % EAKR-rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin (TL2 + TL1)
- Liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu saavutettavuus-erityistavoitteessa

Kiitos!

Rahoitusasiantuntijat:

Katja Riikonen, 050 570 3277, katja.riikonen@pohjois-karjala.fi

Ulla-Riitta Pölönen, 050 477 1023, ulla-riitta.polonen@pohjois-karjala.fi

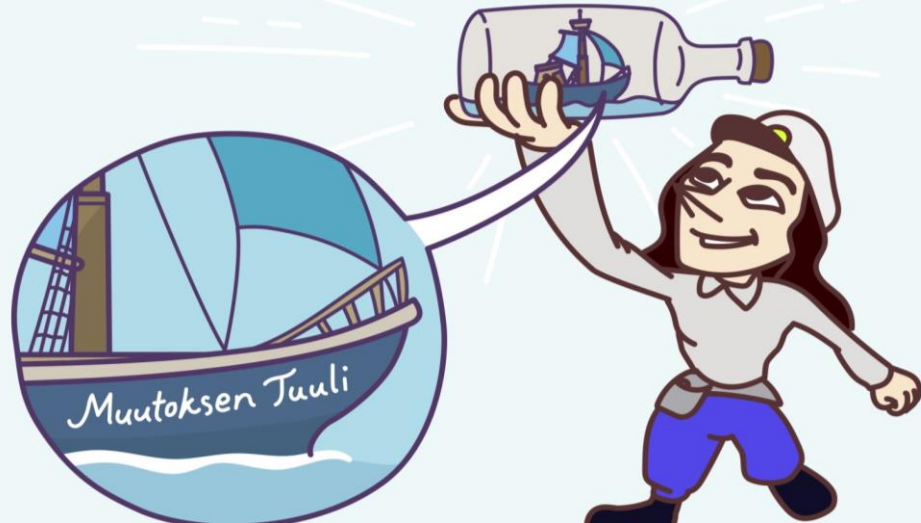
Tiina Hyvärinen, 050 441 6731, tiina.hyvarinen@pohjois-karjala.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Yritysrahoitus – Mikä muuttuu

Kalevi Pölönen
ELY-keskus
14.10.2021

Euroopan unionin
osarahoittama

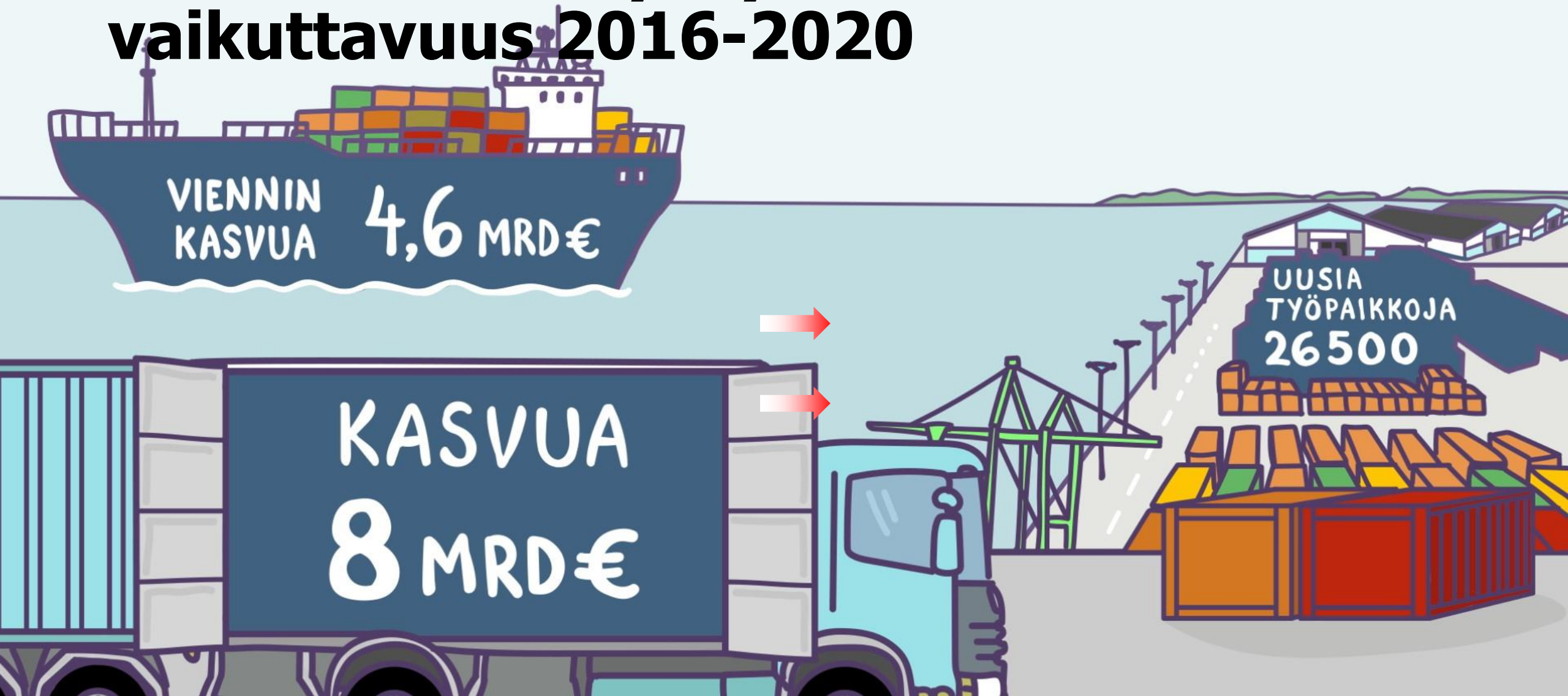
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskuksen yritysrahoituksen vaikuttavuus 2016-2020

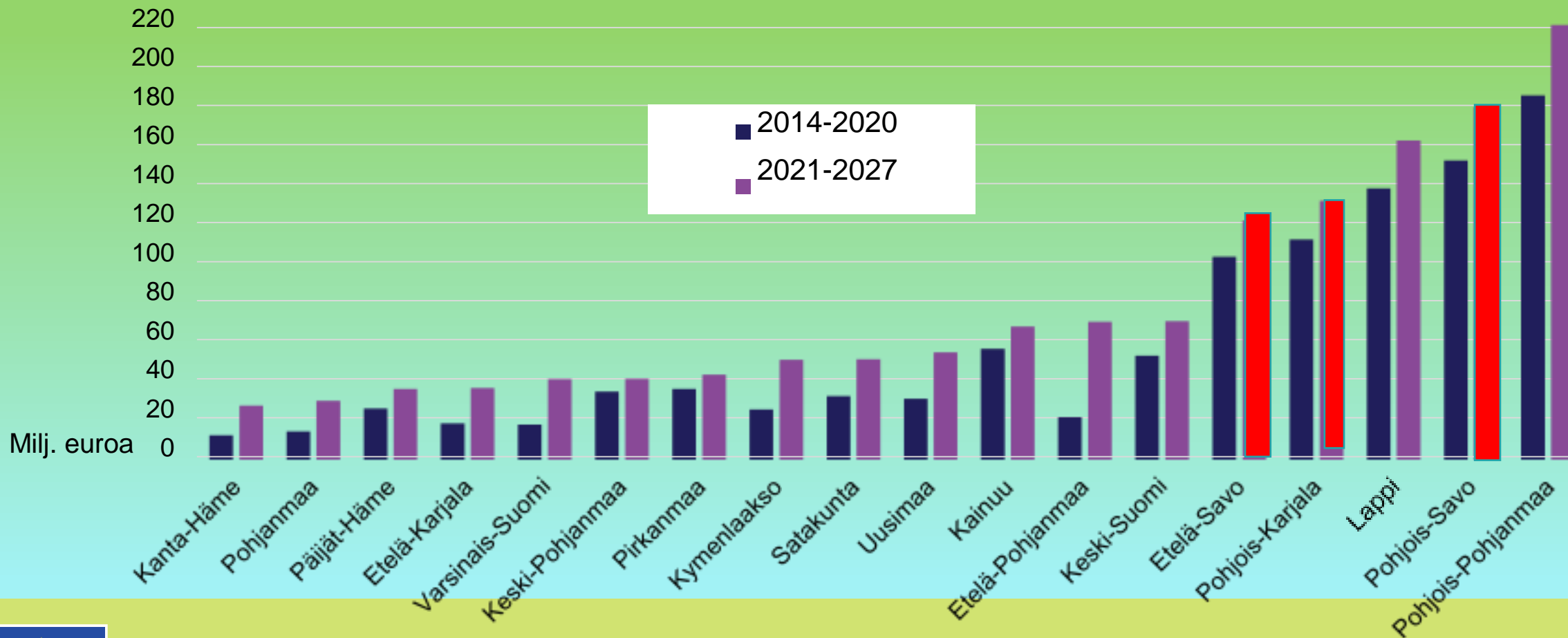
Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Rahanjako 2021–2027 vs. 2014–2020, EU-osuudet (v. 2018 hinnoissa)

Euroopan unionin

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

EAKR- Ohjelman koko päättyvällä ja uudella ohjelmakaudella

EAKR/Ohjelmakausi 2021-2027				EAKR/Ohjelmakausi 2014-2020	EAKR/Myöntövaltuuden pienennys	EAKR/Myöntövaltuuden pienennys
Maakunta	Eu-osuus/€	Valtio/€	Myöntövaltuus EU+Valtio/€	Myöntövaltuus EU+Valtio/€	Myöntövaltuus EU+Valtio/€	Myöntövaltuus EU+Valtio/%
Etelä-Savo	64 462 311	37 603 015	102 065 326	121 655 000	19 589 674	16 %
Pohjois-Karjala	73 900 196	43 108 448	117 008 644	132 087 000	15 078 356	11 %
Pohjois-Savo	101 805 990	59 386 828	161 192 818	179 226 000	18 033 183	10 %
Yhteensä	240 168 497	140 098 290	380 266 787	432 968 000	52 701 213	12 %

→ POK yritysrahoitus 2022 n. 10 m€

Euroopan unionin osarahoittama

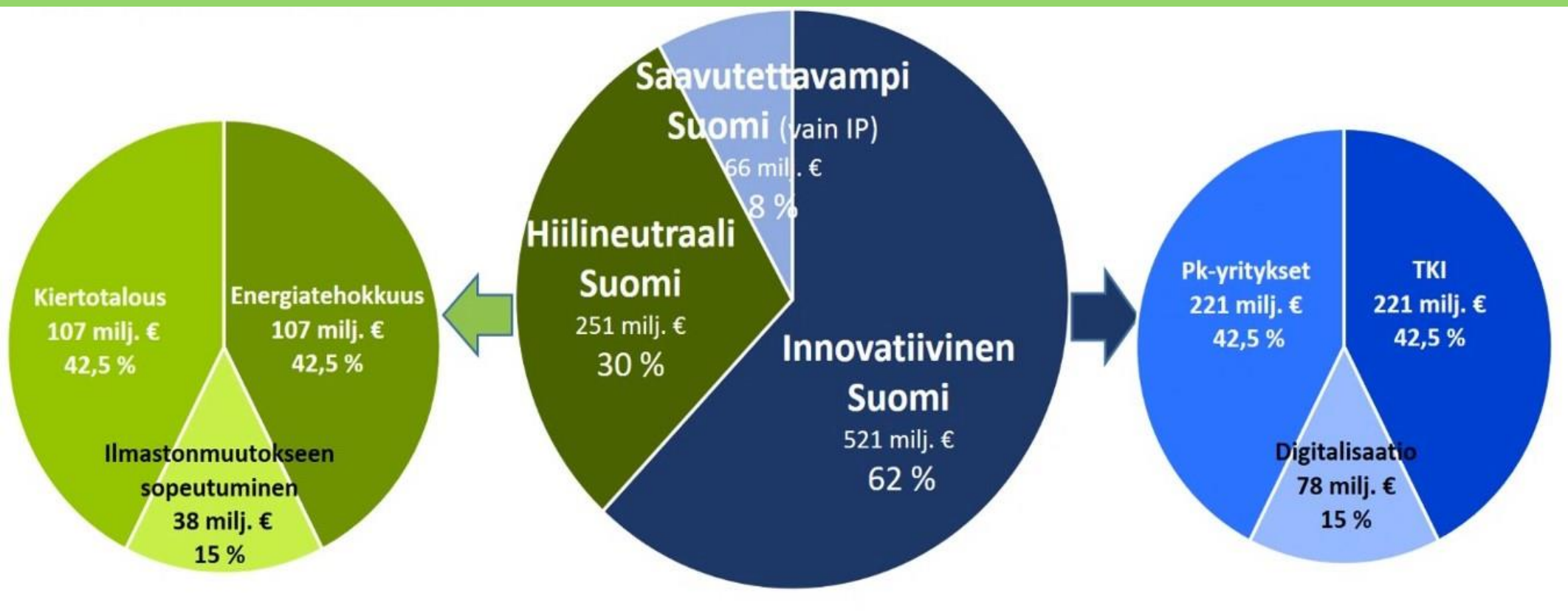
14.10.2021 | Kalevi Pölonen

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

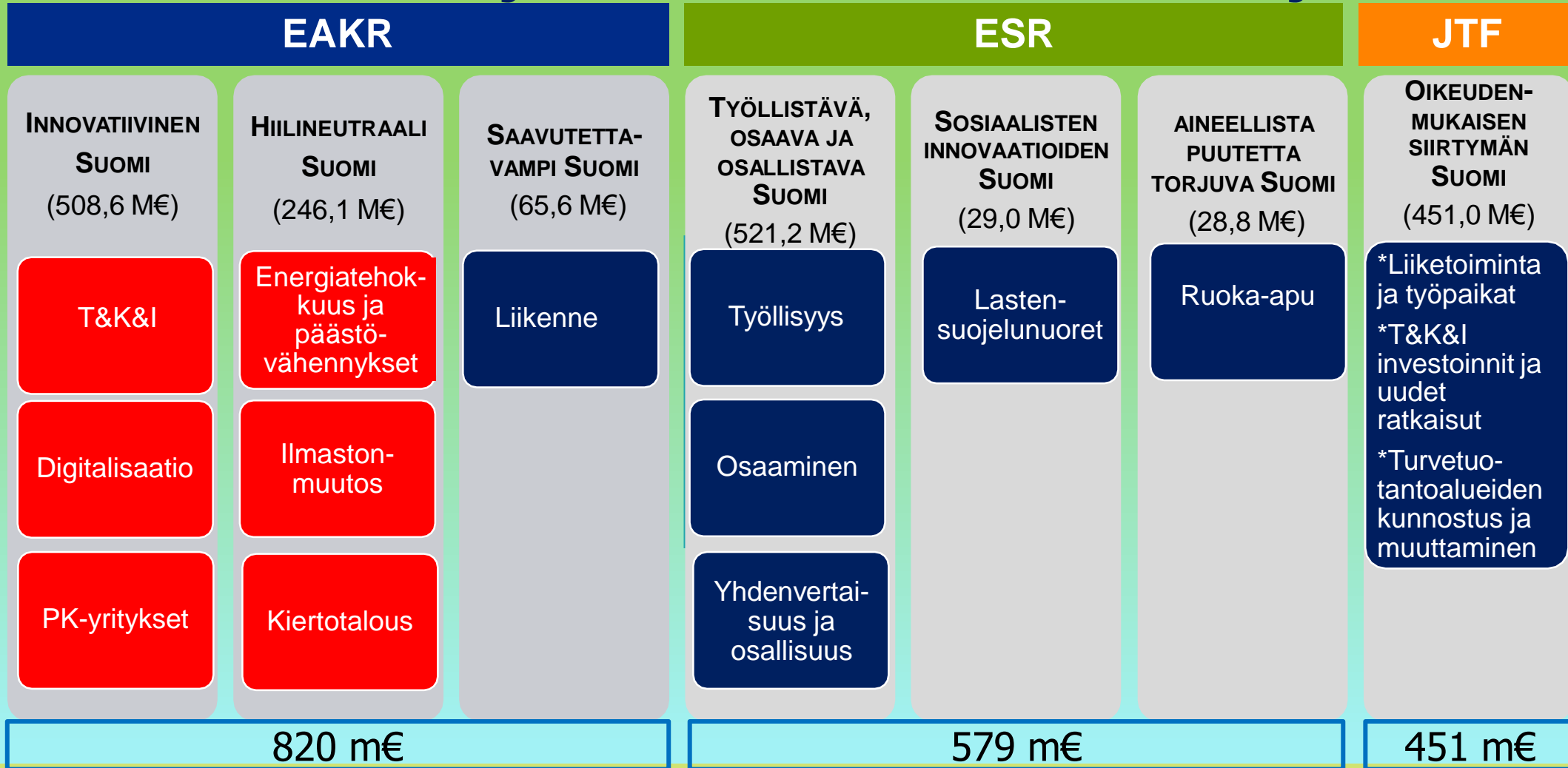
Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 -ohjelma

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yritystuet uudella ohjelmakaudella

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EU-ohjelman painopisteet yritysrahoituksen näkökulmasta

- **Yritysrahoituksessa mahdollisia kaikki muut erityistavoitteet paitsi saavutettavuuteen liittyvä erityistavoite**
  - **Pääasiallisesti ELY-keskusten yritysrahoituksella tuetaan erityistavoitteita:**
    - **1.1. Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen**
    - **1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi**
    - **1.3 Pk-yritysten kasvu- ja kilpailukyky**
    - **2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen**
    - **2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen**
    - **2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen**
  - **Ohjelman ilmastotavoite 35 % ohjaa valintaa**
    - *Hankkeet, jotka edistävät hyvin toimintalinjan 2 (Hiilineutraali Suomi) mukaisia erityistavoitteita, tulisi ensisijaisesti kohdentaa ao. toimintalinjan erityistavoitteisiin*
    - *Myös digitalisaatiota erityisen hyvin edistävät hankkeet tulisi ensisijaisesti kohdentaa ao. erityistavoitteeseen, tukevat myös osittain ilmastotavoitetta*
  - **Huomioitava neuvonnassa, että uudella kaudella yritysten tulee valita erityistavoite**

Yritystukilain 758/2021 sisällöstä

- Yritystukilaki- ja asetusesitysten mukaiset tukimuodot eli yrityksen kehittämisavustus ja toimintaympäristön kehittämisavustus säilyvät pääosin nykyisen kaltaisina
  - Mahdollistavat nykyisen kaltaisen **laajan toimenpidevalikoiman** yritysten investoinneista kansainvälistymisvalmiuksien tukemiseen, esiselvityksiin, innovaatiotoimintaan...jne
  - Mahdollista myöntää nykyisestä poiketen myös maa- ja metsätaloutta palvelemaan yritystoimintaan sekä kalanjalostukseen
  - **Toimintaympäristön kehittämisavustuksen** osalta laissa todettu erikseen, että avustuksella voidaan tukea **myös elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta**, joka on mahdollista myös nykyisen lain perusteella
    - *Tuettaisiin erityisesti sellaisia soveltavaa tutkimusta sisältäviä hankkeita, joihin kytkeytyisi rinnakkaisia pk-yritysten tuotekehityshankkeita, joita voitaisiin rahoittaa yrityksen kehittämisavustuksella*
  - Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää kuten nykyisinkin pääsääntöisesti vain pk-yrityksille, suurten yritysten investointien tukeminen I ja II tukialueella mahdollista, jos
    - *kyseessä on investointi uuteen toimintayksikköön, liiketoiminta-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun ja*
    - *hanke täyttää EU-ohjelman myöntämisedellytykset (EAKR-asetus, JTF-asetus)*

Yritysrahoituksen myöntämisestä uudella EU-ohjelmakaudella

- **EU-ohjelman painopisteiden lisäksi yritysکوhtaisen rahoituksen myöntämisessä otettava huomioon mm.**
  - Jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset
  - Valtiontukisäännöistä tulevat rajoitukset
  - Kilpailutilanne
  - Avustuksen vaikutus hankkeen toteuttamiseen (dead weight)
  - Edellytys hankkeen merkittävästä vaikutuksesta kasvuun, uudistumiseen ja muihin yritystukilain ja asetuksen mukaisiin tavoitteisiin
- **Uuden kauden varoista voidaan tukea vain hankkeita, joita koskevat hakemukset on jätetty uuden ohjelmakauden haun käynnistyttyä EURA:ssa**
  - Hakemus katsotaan saapuneeksi kun hakemus on jätetty EURA-järjestelmään
- **EU:n valtiontukisäännöt uudistuvat osittain v. 2022 alusta**
  - Komissio on 19.4.2021 vahvistanut uudet aluetuen suuntaviivat, jotka tulevat voimaan 1.1.2022 alkaen. Suuntaviivojen perusteella annetaan kansallisesti uusi aluetukikartta, jonka voimaantulo edellyttää komission hyväksyntää.
    - *Aluetukikartta määrittelee investointien osalta sovellettavat tukitasot v. 2022 alusta alkaen*
  - Nykyiset de minimis- ja ryhmäpoikkeusasetus ovat tämän hetkisen tiedon mukaan voimassa vuoden 2022 loppuun saakka, uudet asetukset tulisivat voimaan vuoden 2023 alusta

Kustannusmallit uudella ohjelmakaudella

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Käytettävissä useampia kustannusmalleja

Ohjelmakaudella 2021-2027 käytettävät flat rate -mallit

Malli	Rahasto
Flat rate 40%	EAKR, ESR+, JTF
Flat rate 7 %	EAKR, ESR+, JTF
Flat rate 1,5%	EAKR, JTF
Yhdistelmä FR 7+ FR1,5%	EAKR, JTF
<i>Vähävaraisten aineellinen apu FR 7%</i>	ESR

Yritystuissa kustannuksia voidaan korvata tukimuodosta riippuen

- 1. Kertakorvauksena;**
- 2. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräisenä korvauksena, kuten kuluvallakin ohjelmakaudella**

1. Kertakorvauksella esiselvitykset osuvimmiksi

Säädösvalmistelu vielä menossa. Ideana **modulaarinen, vaikuttava ja helppo soveltaa**

Moduuli	Kustannukset enintään €	Avustus enintään 60%
Liiketoimintasuunnitelma, Markkinaselvitys/KV valmiusselvitys, Messut, EU-rahoituksen haun valmistelu	20 000	12 000
Tuote- ja palvelukehityksen valmistelu, proof of concept	20 000	12 000
Pilotointi/tuotteen toimivuuden selvitys kotimaassa tai ulkomailla, esim. kiertotalousratkaisut	20 000	12 000
KAIKKI YHTEENSÄ	60 000	36 000

2. Tosiasialliset kehittämiskustannukset

=Välittömät ja hyväksyttävät kehittämiskustannukset + 7% prosenttimääräinen korvaus

Hyväksyttävät kehittämiskustannukset ovat:

- 1) palkkakustannukset ns. sivukulumallilla 26,44 %, Amk 20,42%
- 2) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset;
- 3) kansainvälistymiseen liittyvään näyttelyyn tai messuille osallistumisesta aiheutuvat kustannukset;
- 4) tuotteiden kehittämiseen liittyvien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannukset; ja
- 5) ulkomaille suuntautuvien matkojen kustannukset mukaan lukien kotimaan matkaosuuksista aiheutuvat kustannukset.

2. Tosiasialliset investointikustannukset

=Välittömät investointikustannukset + 1,5 %

Hyväksyttävät investointikustannukset ovat:

- 1) rakentamiseen liittyvät palkkakustannukset ns. sivukulumallilla;
- 2) maanrakennuskustannukset;
- 3) rakennuskustannukset;
- 4) koneiden ja kaluston hankinta- ja leasingkustannukset; ja
- 5) aineettomien investointien kustannukset.

ELY-keskuksen toimivalta rahoituslain 757/2021 12§ mukaan

EAKR ja JTF:

1) Ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyvät **kehittämishankkeet** ja **investointihankkeet**

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen lisätty pykälään.
- Hankkeet voivat olla kehittämishankkeita, investointihankkeita tai hankkeita, joissa on sekä kehittämistä että investointeja.
- Aiemmasta poiketen investointien osuutta hankkeen kokonaiskustannuksista ei rajata laissa eikä asetuksessa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskuksen toimivalta rahoituslain 757/2021 12§ mukaan

EAKR ja JTF:

2) Liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyvät kehittämis- ja investointihankkeet

- Tukimuoto vastaa nykyistä
- Hankkeilla on oltava **välitön yhteys yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseen**
  - (rahoituslain 12 §:n säännöskohtaiset perustelut).

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskuksen toimivalta yritystukilain 758/2021, yrityksen kehittämisyhteistyö

Kansallinen, EAKR ja JTF:

4 §

Viranomaiset

Tässä laissa tarkoitettuja avustuksia koskevia asioita käsittelevät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskuksen toimivalta yritystukilain 758/2021, yrityksen toimintaympäristön kehittämishakemus

Kansallinen, EAKR ja JTF:

9 §

Myöntäminen

- 1) yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin;
- 2) yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen;
- 3) yritysten keskinäisen yhteistyön, yritysten ja korkeakoulujen sekä yritysten ja tutkimuslaitosten yhteistyön sekä elinkeinoelämäverkottuneen tutkimuksen edistämiseen; ja
- 4) muihin kuin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin yritysten toimintaympäristöä ja kehittymisedellytyksiä parantaviin hankkeisiin.

Lisäksi avustusta voidaan myöntää kansallisista varoista pääomasijoitustoimintaan.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

EAKR valtakunnalliset teemat

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valtakunnalliset EAKR-teemat ja välittävät toimielimet

- **Innovaatio – ja osaamisverkostot (27 M€):** Etelä-Savon ELY-keskus
- **Energiatehokkuus ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen (11,5 M€):** Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- **Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen (4 M€):** Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- **Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta (11,5 M€):** Hämeen ELY-keskus

Innovaatio- ja osaamisverkostot

Kansallinen ohjausryhmä ohjaa, seuraa ja koordinoi kokonaisuutta

- **Sihteeristö** operatiivisessa valmistelussa
- sparrauksessa apuna **BF:n ekosysteemikoordinaattorit**

Koordinoiva liitto
(Pirkanmaan liitto)
seuranta ja viestintä

Koordinaatio- ja kehittämishanke

Innovaatiotoiminnan kyvykkyudet, asiantuntijatuki ja verkottaminen

RR-ELY koordinoiva ja välittävä viranomainen, ml. ESR

Ekosysteemisopimukset

- Sopimusten toteutus kaupunkiseuduilla (16 johtoryhmää)
- Vetovastuuteemat kaupunkien välillä
- Rahoitus: maakunnan liitot

EAKR-OSIO INNOVAATIO- JA OSAAMISVERKOSTOT

- VALTAKUNNALLISET HANKEHAUT
  - Temaattiset verkostot
  - Ylialueelliset TKI-hankkeet

Valtakunnalliset teemat

- Valtakunnallisuus lisää toiminnan systemaattisuutta sekä edistää tulosten leviämistä
- Alueet osallistuvat valtakunnallisen toiminnan sisältöjen suunnitteluun, toimeenpanon ohjaukseen ja seurantaan sekä toteuttavat myös valtakunnallisten teemojen mukaisia toimia
- Ylialueellisten hankkeiden hakemista ja toteutusta helpotetaan ja siihen kannustetaan
- Välittävän toimielimen (rahoittajan) rooli on erilainen kuin alueen hankkeissa
- Valtakunnallisten hankkeiden tuloksellisuutta ja verkottumista parannettava nykyisestä
- Valtakunnallisten teemojen käynnistystilaisuudet valmistelussa

Innovaatio- ja osaamisverkostot, 27 milj euroa

Rahoittaja; Etelä-Savon ELY-keskus

Innovaatio- ja osaamisverkostot -tavoitteet

- Teema luo paremmat valmiudet alueellisille tki-toimijoille rakentaa laajoja ja vaikuttavia hankekokonaisuuksia ja yhteistyöverkostoja, jotka kykenevät hyödyntämään myös EU:n kilpailtuja rahoitusinstrumentteja esimerkiksi Euroopan Horisontti ja Digitaalinen Eurooppa –ohjelmia.
- Edistetään **elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta**, tutkimus- ja kehitysinvestointeja erityisesti vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutoksen kannustaen
- TKI-toimijoiden yhteistyöverkostot tukevat kytkeytymistä yliaalueellisiin arvoketjuihin ja vauhdittavat paikallisia investointeja (ml. RRF) kansainvälisen tason innovaatio- ja kokeilu ympäristöjen synnyttämiseksi.
- Kansallisen TKI-tiekartan uuden kumppanuusmallin mukaan osaamiskärkien vahvistamiseksi, leventämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja on koottavaisommiksi osaamiskeskittymiksi ja ekosysteemeiksi.
- Mahdollisia teemoja
  - Digitaalinen terveys
  - Älykäs energiamurros
  - Ilmaston muutos ja vihreä siirtymä
  - Älykäs, uudistuva ja digitalisoituva ftoniikkaa hyödyntävä teollisuus
  - Valosta fyrkkaa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskus yhteystiedot

Yritysrahoitus

Yksikön päällikkö

Kalevi Pölönen, puh 0295 026 091, kalevi.polonen(at)ely-keskus.fi

Joensuu

Pekka Pelkonen, puh 0295 026 086, pekka.pelkonen(at)ely-keskus.fi

Sari Pikkarainen, puh 0295 026 089, sari.pikkarainen(at)ely-keskus.fi

Päivi Vaarala, puh 0295 026 020, paivi.vaarala(at)ely-keskus.fi

Tuula Lehtonen, puh, 0295 026 072, tuula.lehtonen(at)ely-keskus.fi

Kuopio

Eija Pihlaja, puh 0295 026 610, eija.pihlaja(at)ely-keskus.fi

Kaisa Hakala, puh 0295 026 553, kaisa.hakala(at)ely-keskus.fi

Sari Marttila, puh, 0295 026 693, sari.marttila(at)ely-keskus.fi

Marko Hämäläinen, puh 0295 016 534, marko.hamalainen(at)ely-keskus.fi

Tiina Arvola, puh 0295 026 131, tiina.arvola(at)ely-keskus.fi

Mikkeli

Kristiina Laatikainen, puh 0295 024 261, kristiina.laatikainen(at)ely-keskus.fi

Outi Kaihola, puh 0295 024 047, outi.kaihola(at)ely-keskus.fi

Jarkko Rautio, puh 0295 024 164, jarkko.rautio(at)ely-keskus.fi

Antti Räsänen, puh 0295 024 143, antti.rasanen(at)ely-keskus.fi

Katja Anderton-Tyers, puh 0295 024 169, katja.anderton-tyers(at)ely-keskus.fi

ESR kehittämisrahoitus

Rahoituspäällikkö

Timo Ollila, puh: 029 502 6695, timo.ollila(at)ely-keskus.fi

Joensuu

Kimmo Kettunen, puh: 029 502 6161, kimmo.kettunen(at)ely-keskus.fi

Sirpa Raassina, puh: 029 502 4048, sirpa.raassina(at)ely-keskus.fi

Kuopio

Niina Suorsa, puh: 029502 6606, niina.suorsa(at)ely-keskus.fi

Tuija Tuomela, puh: 029 502 6698, tuija.tuomela(at)ely-keskus.fi

Mikkeli

Kirsi Komppa, puh: 029 502 4154, kirsi.komppa(at)ely-keskus.fi

Sannamari Markkanen, puh: 029 502 4048, Sannamari.markkanen(at)ely-keskus.fi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Kiitos

kalevi.polonen@ely-keskus.fi

p. 044-2464670

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Euroopan sosiaalirahasto ja valtakunnalliset
teemat

Timo Ollila
ELY-keskus

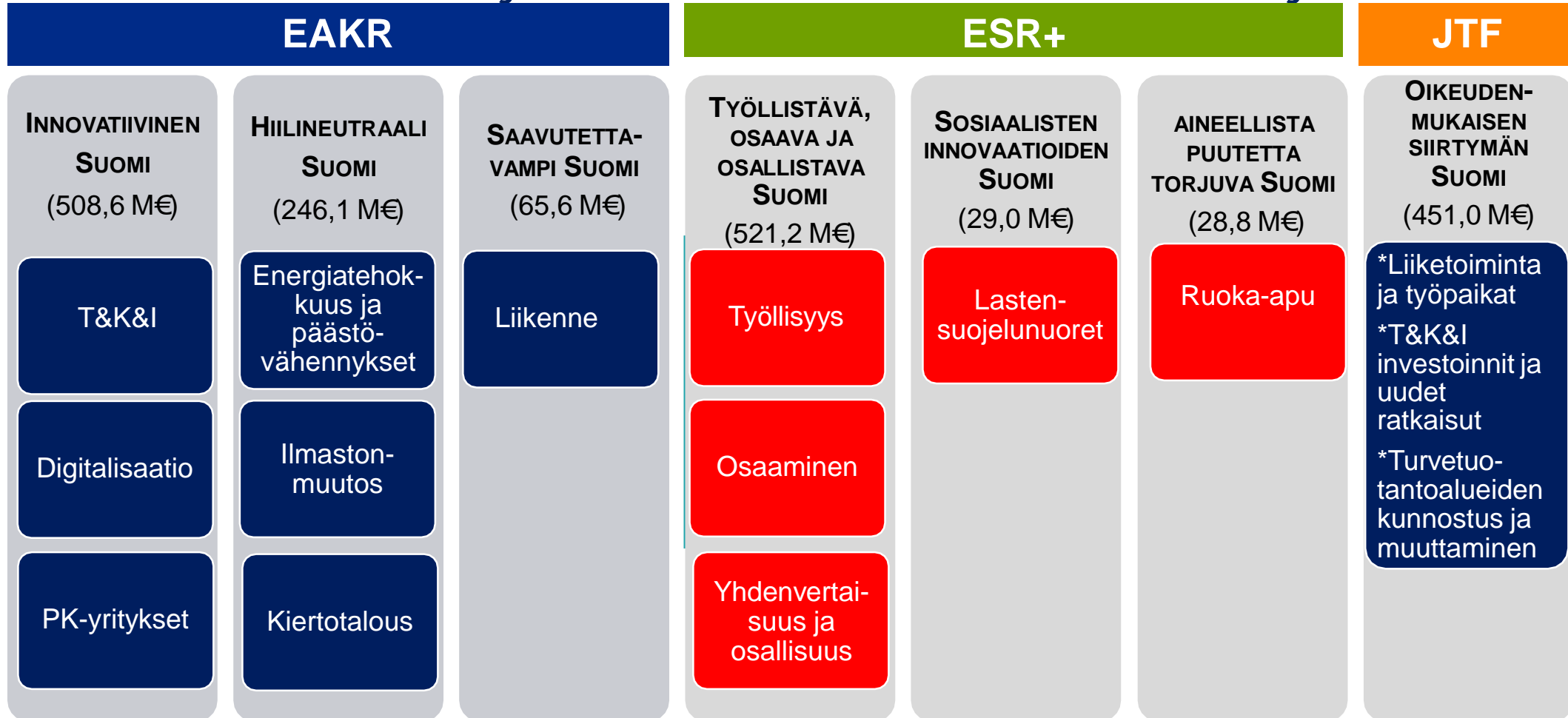

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 -ohjelma

TYÖLLISYYDEN
TUKEMINEN

OSAAMISEN
KASVATTAMINEN

IHMISTEN
OSALLISUUDEN
LISÄÄMINEN

Euroopan sosiaalirahasto
ESR+

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

Erityistavoite 4.1: Polkuja töihin

Työnhakijoiden työllistymisen tavoitteet

- henkilöiden pääsy avoimille työmarkkinoille, yrittäjäksi ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tai koulutukseen
- monipaikkaisuuden ja erilaisten työn tekemisen tapojen hyödyntäminen
- työvoiman ammatillinen ja alueellinen liikkuvuus
- työnhakijoita rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille
- Huomioidaan kohderyhmien erityistarpeet muun muassa osatyökykyiset, maahanmuuttajat, vammaiset, ikääntyneet
- kehitetään välityömarkkinoiden laatua ja vaikuttavuutta

Työllistymistä tukevien palveluiden kehittämisen tavoitteet

- kehitetään monialaisia ja moniammatillisia palvelumalleja ja verkostomaista työtettä
- lisätään monialaisissa ja -ammattillisissa palveluissa työskentelevien osaamista
- palvelupolku saumattomasti työhön, koulutukseen tai asiakkaan kannalta muuhun ratkaisuun
- tuetaan sesonkityyppisillä aloilla työskentelevien työllistymistä ympärivuotisesti ja alityöllistettyjä heidän työuransa kehittämisessä
- lisätään rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen ja työnantajien tunnettuutta, vetovoimaa ja mainekuvaa
- vastataan työvoiman kohtaanto-ongelmiin
- parannetaan yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksiä

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

Erityistavoite 4.1: Polkuja töihin

Pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoitus (NSPA), painotukset

- digiosaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen työllisyyden edistämiseksi
- työllisyyttä edistävien osaamistilien ja yksilöllisten osaamisratkaisujen edistäminen
- työn eri muotojen yhdistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen
- työllisyyttä tukevien palvelujen saavutettavuuden edistäminen pitkien etäisyyksien, laajakaistapalvelujen ja digitaitojen puutteiden korjaamiseksi
- työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton edistäminen ja puolisoitten työllisyyden edistäminen yritysten osaamis- ja työvoimatarpeen täyttämiseksi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

Erityistavoite 4.2: Uutta osaamista työelämään

Jatkuva oppiminen ja joustavat koulutuspolut

- lisätään yksilöllisten jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa
- kehitetään jatkuvan oppimisen mahdollistavia koulutusrakenteita ja oppimisympäristöjä
- tuetaan tutkintojen ja tutkintojen osien suorittamista
- tuetaan uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä työpaikoilla
- edistetään yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista osana koulutusta ja työelämää
- kehitetään hakevan toiminnan menetelmiä erityisesti koulutuksessa aliedustettujen ryhmien tavoittamiseksi
- tuetaan koulutuksen ja työelämän sekä kouluasteiden välisten nivelvaiheiden siirtymien sujuvoittamista
- tuetaan elinkeinorakenteen monipuolistamista ja uudenlaisten palvelurakenteiden syntymistä mm. luovaa osaamista hyödyntämällä

Palveluiden kehittäminen

- Kehitetään monialaisia, moniammatillisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita
- tuetaan luovien alojen palvelukokonaisuuden syntymistä ja vahvistetaan kulttuuripalveluiden tuotanto-osaamista
- edistetään ammatillista liikkuvuutta eri palveluja kehittämällä
- edistetään kansainvälisten osaajien rekrytointia Suomeen ja integroidaan jo maassa olevia osaajia

Muutostarpeiden ja osaamisen ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta

- tuetaan osaamistarpeiden ennakointiä ja ennakoititiedon hyödyntämistä
- edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen

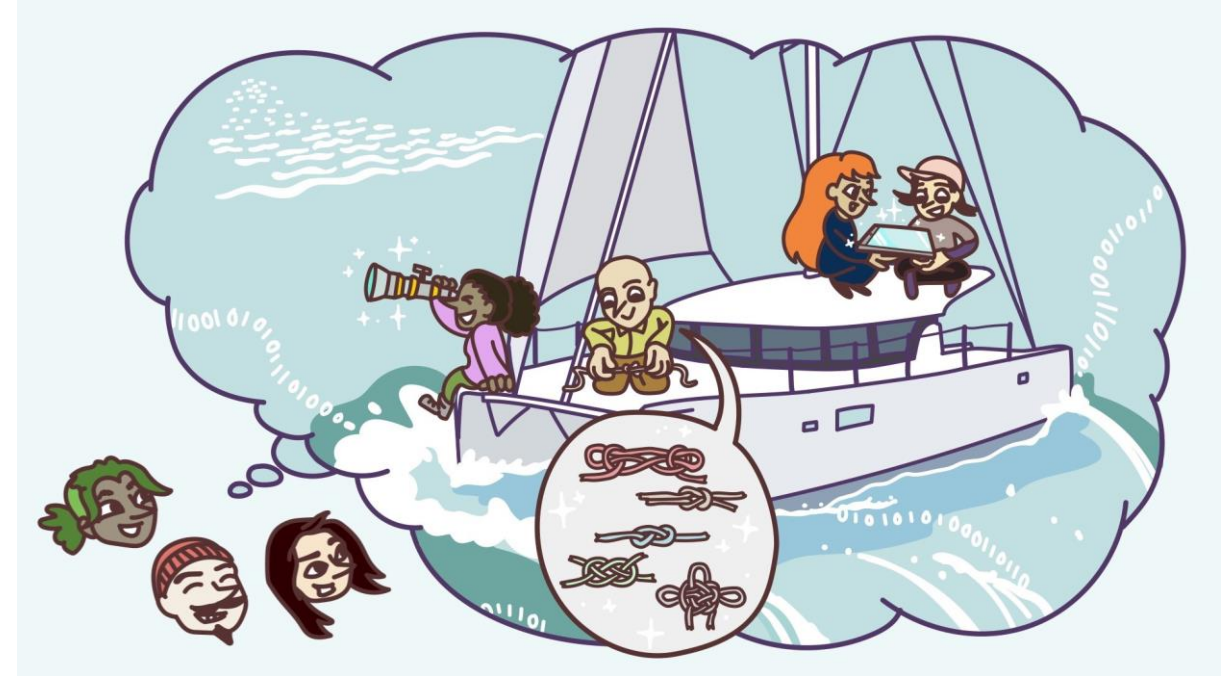

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

Erityistavoite 4.2: Uutta osaamista työelämään

Työelämän kehittäminen

- edistetään osaamista hyvän työelämän kehittämiseksi
- edistetään toimintatapoja ja digitaalisia ratkaisuja ja digitalisaation tuomien tuotanto- ja palveluprosessien kehittämistä
- kehitetään osaamista, oppimismyönteisyyttä ja uudelleen kouluttautumista erityisesti ikäjohtamisen ja osaamisen johtamisen alueilla
- edistetään yritysten muutoskyvykkyyttä koulutuksen, neuvonnan, ohjauksen ja verkostojen kautta

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

Erityistavoite 4.2: Uutta osaamista työelämään

Pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoitus (NSPA), painotukset

- koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton toimivuuden edistäminen
- koulutuksen saavutettavuuden kehittäminen erityisesti
  - työssä olevan väestön ja vaikeasti työllistyvien ihmisten tavoittamisen näkökulmasta
  - innovaatiopotentialin kasvattamisen ja yrittäjyyden toimintaedellytysten parantamisen näkökulmasta
- matkailu- ja tapahtumatuotantoalojen vahvistaminen edistämällä osaamista, verkostoitumista ja työvoiman saantia

ESR+ -toimintalinja 4: **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi**

2.4.3. Erityistavoite: Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistämisen tavoitteet

- tuetaan monipuolisin keinoin kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille sekä torjutaan huono-osaisuutta ja syrjäytymistä
- yksinäisten ja riippuvuus- ja/tai työ- ja toimintakyvyn haasteiden kanssa kamppailevien hyvinvointia lisätään
- edistetään vammaisten henkilöiden, etnisten vähemmistöjen ja muiden heikommassa asemassa olevien väestöryhmien oikeuksien toteutumista
- kehitetään kansalaistoimijalähtöistä toimintaa ja yhteisöllisiä palveluita sekä edistetään vähemmistö- ja erityisryhmien osallistumista päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun
- hyödynnetään kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämiseksi

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

- parannetaan heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia päästä koulutukseen ja työmarkkinoille
- rakennetaan osallistavia työmarkkinoita, lisätään työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavuutta sekä kehitetään työtoiminnan sisältöjä

ESR+ -toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

2.4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, oikea-aikaisia, saavutettavia ja katkeamattomia taide-, kulttuuri-, hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- koulutus- ja työllisyyspalveluita
- edistetään ammattilaisten, kolmannen ja neljännen sektorin ja viranomaisten välistä kumppanuutta, yhteistyötä ja osaamista
- kehitetään mm. sosiaalisen kuntoutuksen ja päihdekuntoutuksen toimintamalleja työikäisille samoin kuin työ- ja toimintakyvyn palveluja
- kehitetään sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osaamista sosiaali- ja terveysalalla, sivistystoimessa sekä työllisyyspalveluissa

Pohjoisen harvan asutuksen alueen erillisrahoitus (NSPA), painotukset

- huomioidaan erityisesti terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen työ- ja opiskelukykyisyyden edistämiseksi
- osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen nuorille ja perheille
- palveluiden saavutettavuuden edistäminen
- nuorisotyön ja perheiden auttamisen vahvistaminen

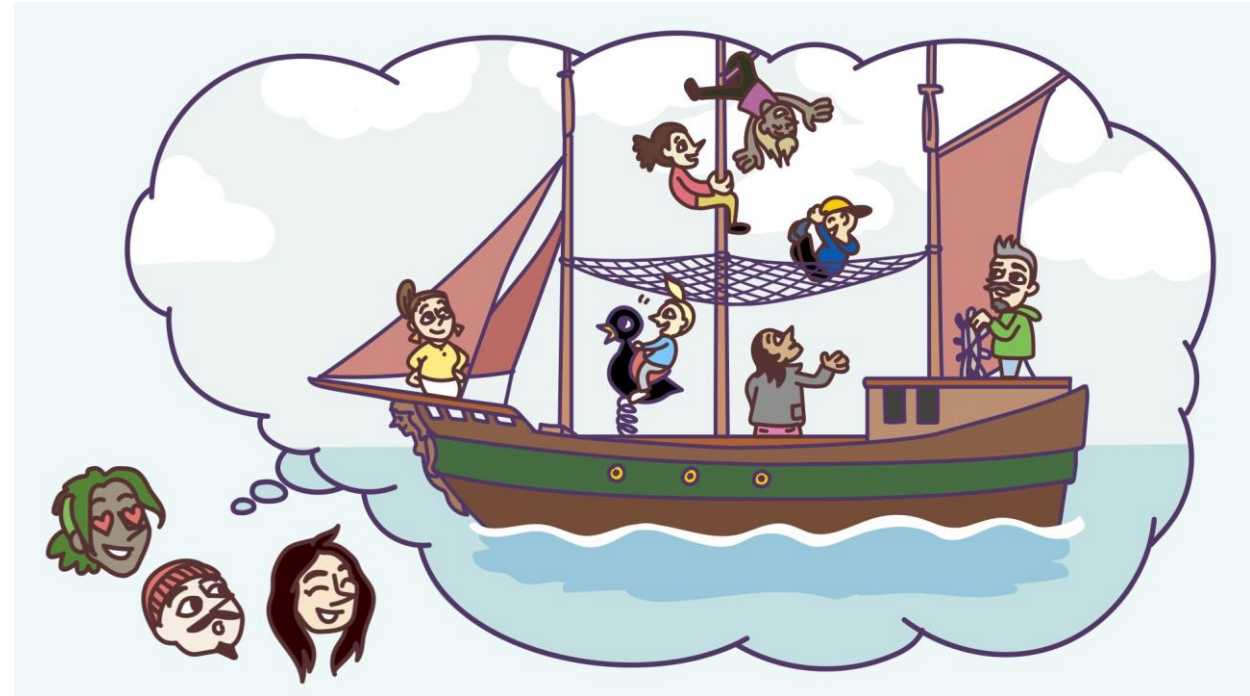

2.5. ESR+ toimintalinja 5: Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

2.5.1 Erityistavoite: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

- kehitetään lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon sisältöjä ja rakenteita palvelujen laadun, monialaisuuden ja henkilöstön osaamisen, osaamisen riittävyyden ml. digitaalisuus ja toimijoiden osallisuuden edistämiseksi
- kehitetään vaativan sijaishuollon palveluja ja niiden monialaisuutta
- kehitetään oppimisvaikeuksista ja neuropsykiatrisista ongelmista kärsiville lapsille ja nuorille tukitoimenpiteitä
- kehitetään lasten ja nuorten tarpeista lähteviä, helposti ja nopeasti saavutettavia palveluja ja tukitoimia, joita tuotetaan paikallisesti monitoimijaverkostoissa lasten ja nuorten tarpeita kuun. Näitä palveluja voivat olla esim. mielenterveys- ja päihdepalvelut, sujuvat terveydenhuollon prosessit, osallisuuden ja harrastustoiminnan tukeminen mm. kulttuuri- ja liikuntatoiminnalla, tuki opinnoissa ja opintoihin hakeutumisessa, tuki arjessa, asumisessa ja kodinhoidossa selviytymisessä sekä tuki työllistymisessä ja työelämään siirtymisessä
- edistetään soveltavaa tutkimusta ja toiminnan vaikuttavuutta
- levitetään ja juurrutetaan parhaat mallit pysyviksi käytännöiksi

2.6. ESR+ toimintalinja 6: Aineellista puutetta torjuva Suomi

2.6.1 Erityistavoite: Eväitä elämään

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

- Vähävaraisimmille tarkoitettu elintarvikeapu
- Apua voidaan tarjota tarpeen mukaan myös hygieniatarvikkeina.
- Kaikissa toiminnoissa pyritään huomioimaan avuntarvitsijoiden elämäntilanne ja mahdolliset pitkäjänteisen tuen tarpeet
- Erityistavoitteen toimenpiteisiin ei sisälly lahjoitusruuan jakelua
- Aineellisen avun antamisen ohella tarjotaan avunsaajien tarpeisiin vastaavaa ohjausta, neuvontaa ja tukea, joilla voidaan edistää heidän sekä heidän perheidensä hyvinvointia ja pärjäämistä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti
- Toiminnalla lisätään kohderyhmän tietoisuutta heidän mahdollisuuksistaan hyödyntää erilaisia palveluja ja tukimuotoja kuten esimerkiksi velkaneuvontaa, sosiaali- ja terveydenhuoltoa, psykologista tukea, työllisyys- ja koulutuspalveluja sekä järjestöjen erilaisia toimintoja.

ELY-keskus yhteystiedot

Rahoituspäällikkö

Timo Ollila, puh: 029 502 6695

timo.ollila(at)ely-keskus.fi

Valtakunnalliset teemat

Tiina Arpola, puh 0295 026 131

tiina.arpola(at)ely-keskus.fi

Joensuu

Kimmo Kettunen, puh: 029 502 6161

kimmo.kettunen(at)ely-keskus.fi

Sirpa Raassina, puh: 029 502 6159

sirpa.raassina(at)ely-keskus.fi

Kuopio

Sari Marttila, puh: 029 502 6693

Sari.marttila(at)ely-keskus.fi

Niina Suorsa, puh: 029 502 6606

niina.suorsa(at)ely-keskus.fi

Tuija Tuomela, puh: 029 502 6698

tuija.tuomela(at)ely-keskus.fi

Mikkeli

Kirsi Komppa, puh: 029 502 4154

kirsi.komppa(at)ely-keskus.fi

Sannamari Markkanen, puh: 029 502 4160

Sannamari.markkanen(at)ely-keskus.fi

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

valtakunnalliset teemat

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Valtakunnalliset teemat

- Valtakunnallisia teemoja on valmisteltu ohjelman substanssiministeriöissä ja yhteistyössä alueiden kanssa
- Ohjelman valtakunnalliset teemat hyväksytään ohjelman seurantakomitean kokouksessa
- Valtakunnallisiin teemoihin EAKR ohjelmasta 6% ja ESR+ ohjelmasta 20%

Päätöksenteko ja hallintomalli

- Välittävä toimielin/rahoittaja tekee virallisen päätöksen valtakunnallisten teemojen hankkeiden rahoituksesta ja vastaa hankkeiden hallinnosta
- Valtakunnallisille teemoille voidaan asettaa johtoryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia valtakunnallisen teeman strategisesta ohjaamisesta sekä seurata, arvioida ja muutoin tukea teeman toteutumista
- Valtakunnallisten teemojen käynnistys vuoden 2022 puolella

Innovaatio- ja osaamisverkostot, 27 milj euroa

Rahoittaja; Etelä-Savon ELY-keskus

Innovaatio- ja osaamisverkostot -tavoitteet

- Teema luo paremmat valmiudet alueellisille tki-toimijoille rakentaa laajoja ja vaikuttavia hankekokonaisuuksia ja yhteistyöverkostoja, jotka kykenevät hyödyntämään myös EU:n kilpailtuja rahoitusinstrumentteja esimerkiksi Euroopan Horisontti ja Digitaalinen Eurooppa –ohjelmia.
- Edistetään tutkimus- ja kehitysinvestointeja erityisesti vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutoksen kannustaen
- TKI-toimijoiden yhteistyöverkostot tukevat kytkeytymistä yliaalueellisiin arvoketjuihin ja vauhdittavat paikallisia investointeja (ml. RRF) kansainvälisen tason innovaatio- ja kokeilu ympäristöjen synnyttämiseksi.
- Kansallisen TKI-tiekartan uuden kumppanuusmallin mukaan osaamiskärkien vahvistamiseksi, leventämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja on koottavaisommiksi osaamiskeskittymiksi ja ekosysteemeiksi.

Innovaatio- ja osaamisverkostot

- Lisäarvo kansalliseen toimintaan ja yhteistyö alueellisen rakennerahastotoiminnan kanssa
- Teema kannustaa alueellisia tki-toimijoita nykyistä tiiviimpään maakuntarajat ylittävään yhteistyöhön
  - Tähän rakennetaan uusi toimintamalli
- Valtakunnallinen teema tukee osaltaan yliopistokaupunkien ekosysteemisopimuksia ja maakuntien älykkään erikoistumisen strategioita.
- Jotta yliaalueellisilla hankkeilla varmistettaisiin kysyntälähtöisyys ja vaikuttavat hankekokonaisuudet, pyritään niiden rinnalla toteuttamaan myös yritys- ja yritysryhmäkohtaisia kehittämishankkeita
- Johtoryhmään osallistuisivat myös kansalliset tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rahoittajat (ministeriöt, BF, SA, ELY, joku liitto. Lisäksi edustus elinkeinoelämästä, yliopistosta ja Amksta).
- Perustuvat kansalliseen TKI-tiekarttaan ja luovan talouden tiekarttaan – johtoryhmä valitsee
- Edistetään osaamisintensiivisten, uusien liiketoimintaekosysteemien syntymistä ja tuetaan elinkeinoelämäälähtöistä osaamisen uudistumista.
- Rahoitettavat hankkeet kansallisia ja kansainvälisiä. Myös muut kuin yliopistokaupungit voivat osallistua
- Temaattisten verkostojen synnyttäminen/laajentaminen
- Mahdollisia teemoja
  - Digitaalinen terveys
  - Älykäs energiamurros
  - Ilmaston muutos ja vihreä siirtymä
  - Älykäs, uudistuva ja digitalisoitua fotonikkaa hyödyntävä teollisuus
  - Valosta fyrkkaa

Energiatehokkuus ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen, 11,5 milj

Rahoittaja; Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Tavoitteena on **parantaa rakentamisen** ja jo olemassa olevan rakennuskannan **energiatehokkuutta ja vähähiilisyyttä**. Toiminnan tavoitteena on lisäksi parantaa energiatehokkuutta **PK-yrityksissä** sekä kehittää erityisesti **järjestelmiin ja koneisiin liittyvää energiatehokkuutta**.

Toiminnalle on alustavasti hahmotettu seuraavia mahdollisia alateemoja:

- Rakentamisen energiatehokkuuden parantamisen, uusiutuvan energian edistämisen sekä niiden rahoituksen neuvonta valtakunnallisella tasolla tekoälysovellusten avulla
- Rakennusten kysyntäjoustopotentialin käyttöönottoon ja sähkömarkkinoille pääsemiseen tähtäävät hankkeet, joista syntyy monistettavia ratkaisuja
- Rakennusten sisäilmaston laadun varmistaminen energiatehokkaasti älyratkaisujen avulla
- Yhteistyöhankkeet energiatehokkuuden parantamiseksi pk-yrityksissä ja koneiden energiatehokkuuden parantamiseksi

Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, 4 milj

Rahoittaja; Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Toiminnalle on alustavasti hahmotettu seuraavia mahdollisia alateemoja:

- Valtakunnallinen **ohjaus- ja neuvontatoiminta ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen** liittyen
- Ilmastonmuutokseen kytkeytyvät valtakunnalliset **demonstraatiohankkeet**, jotka perustuvat kokeilukulttuuriin ja uusien toimintamallien skaalaamiseen
- Koordinaation tarkoitus on myös koota yhteen samassa teemassa toimivat valtakunnallisesta ja alueellisesta rahoituksesta rahoitetut hankkeet. Koordinaatio huolehtii lisäksi tiedottamisesta ja viestinnästä sekä teemaa koskevien parhaiden käytäntöjen kokoamisesta ja levittämisestä

Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta 11,5 milj

Rahoittaja; Hämeen ELY-keskus

Toiminnan tavoitteena on vahvistaa ja kehittää kiertotalouteen liittyviä toimintamalleja ja innovaatioita.

Toiminnalla haetaan laajempia maakuntarajat ylittäviä skaalautuvia **demonstraatiohankkeita**, jotka pohjautuvat kokeilukulttuuriin ja uusien toimintamallien esiin tuomiseen. Toiminnalle on alustavasti hahmotettu seuraavia mahdollisia alateemoja:

Tuetaan **kierrätystä, lajittelua ja kestäviä logistiikkaketjuja** edistävien laajemman mittaluokan palvelukonseptien ja – innovaatioiden kehittämistä ja kokeiluja

- Kehitetään **älykästä materiaalien hallintaa**, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon sekä aiempaa laajempaan yhteistyöhön
- Monistettavat kokeilut, joilla tuetaan **tuote palveluna konseptien, jakamisen ja yhteiskäytön sekä korjaamisen ja uudelleenvalmistuksen** maakuntarajat ylittäviä **ratkaisuja** ja toimintamalleja
- Tuetaan kuntien, yritysten ja tutkimuslaitosten yhteisiä **hiilineutraalia kiertotaloutta** edistävien laajempien **ratkaisujen** ja toimintamallien kehittämistä.

Valtakunnalliset ESR+ teemat - rahoituskehys yht. 184 M€

1. Työmarkkinoiden kohtaanto (14 M€)

Välittävä toimielin Keski-Suomen ELY-keskus

2. Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä (1,4 M€)

Välittävä toimielin Etelä-Savon ELY-keskus

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (14 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

4. Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen (9,9 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

5. Työelämän kehittäminen (27,7 M€)

Välittävä toimielin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

6. Jatkuva oppiminen (38,8 M€)

Välittävä toimielin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

7. Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen (13,6 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

8. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (23 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

9. Vaikeasti työllistyvien tukeminen (13 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

10. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta (16 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

11. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027 (8,6 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

12. Sosiaalisten innovaatioiden koordinaatiohanke (4,0 M€)

Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus

EU Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

Kehittämisjohtaja Risto Poutiainen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

14.10.2021

POHJOIS-KARJALA

JTF – Tausta ja valmistelu

Tausta:

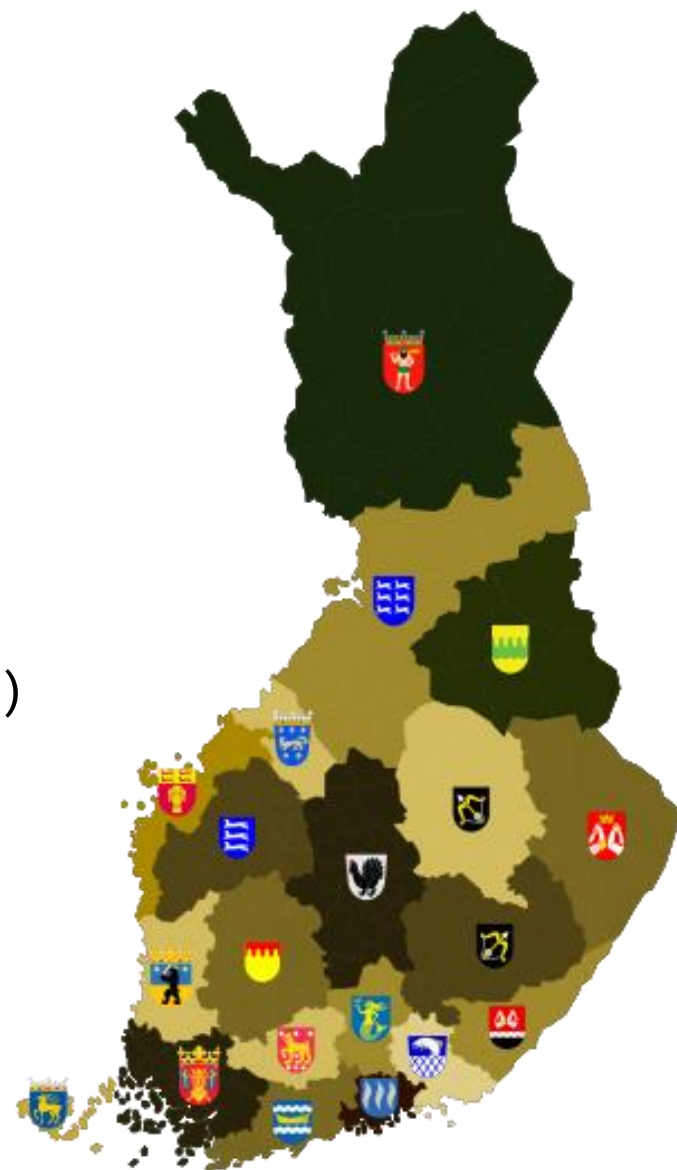
- EU Green Deal, EU-elpymisrahoitus
- Uusi ohjelma, joka liittyy energiakäytön muutokseen - Suomessa: turpeen energiakäytön muutos

Valmistelu:

- Suomessa valmistellaan 14 alueellista suunnitelmaa
- Maakuntien välinen koordinaatio (maakuntaliitot, ELYt...)
- PK valmisteluryhmä (maakuntaliitto, ELY)

Aikataulu:

- Alueelliset suunnitelmat viimeistellään vuoden 2021 lopulla (kun rahoitus ratkaistu)
- EU komissio hyväksyy
- Ohjelman käynnistys ?? 2022

POHJOIS-KARJALA

Pohjois-Karjala – rahoitus 2021-2027

✓ ESR (EU + valtio)	47,45 M€
✓ EAKR (EU + valtio)	110,85 M€
✓ JTF (EU + valtio)	55,94 M€
YHTEENSÄ	214,23 m€

Alueellisia sisältökysymyksiä

Liittymäpinnat muuhun rahoitukseen:

- EU : Suomen kestävän kasvun ohjelma
- EU: Rakennerahasto-ohjelma
- EU: CAP – suunnitelma
- Kansalliset toimet (turvetyöryhmän loppuraportti 31.3.2021) – 26 toimenpidettä

JTF – huomioitava:

- Energiakäytön muutoksen vaikutukset
- Komissio hyväksyy alueelliset suunnitelmat (JTF-asetuksen mukaisuus)
- Alueiden kehittämislaki/ yritystukilaki välineinä
- EU – Do No Significant Harm - periaate

Pohjois-Karjalan alueellinen suunnitelma- luonnos 18.8.2021

- **Elinkeinotoiminnan uudistaminen**
  - Yritysten kasvu ja kansainvälistyminen
  - Vahvistetaan liiketoiminta- ja markkinaosaamista
  - Uusi tai uudistuva liiketoiminta (ml. start up)
  - Uudelleen koulutus
  - Energiainvestoinnit ?
- **Alueen elinkeinotoiminnan uudistumista edistävä TKI-toiminta**
  - Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta
  - Turvetta korvaavat tuotteet
  - Uusiutuvan energian ratkaisut
- **Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja käyttötarkoituksen muuttaminen**

☒

(33)

≡

≡

<>

»»

≈

≡

××××

≈

(F)

Kiitos!

risto.poutiainen@pohjois-karjala.fi

FF

≈

≡

(=)

POHJOIS-KARJALA

≈

××